

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata wynosi we Lwowie:
Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł.
50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki liczbą 6 i 7. — Telefon Nr. 171.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki 1. 6 i 7 i Biuro dziennikarzy Ludwika Płohna, ulica Karola Ludwika 1. 9.
We Wiedniu: pp. Haasenstejn & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppelk's Nach., Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 88, rue de Varenne.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologi 20 centów od wiersza.
Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wyrazu. Pomieszczenia i sklepy po 1 ct. od wyrazu.
Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

Polityka i żydzi.

Lwów 19. grudnia.

I.

„Co mieć może wspólne z żydami polityka?” — zapytasz pewno czytelniku. — „Polityka” — wedle powszechnie przyjętego dziś wyrażenia — „robi się” we Wiedniu, a żydzi gniją nas w kraju. Polityką kierują nasi państwo i nasi panowie, a żydami w kraju rządzą kahal, a w Europie „Alliance israelite”... Są to więc rzeczy nie a nie wspólne ze sobą nie mające poźnoci.

Jeżeli tak sądziś, czytelniku, to się bardzo mylisz. Polityka i żydzi — to dwaj najlepsi sprzymierzeńcy, którzy od wieków pamiętają o sobie i popierają się wzajemnie. Od dawna wykazywała to już historia i tysiączne stwierdzenia fakta, których niezamierzone winna być uznana za karygodną lekkomyślność.

O ile zaś w ostatnich czasach żydzi przyczynili się do awantur wiedeńskich, a zatwierdzenie Luegera do zwycięstwa tak zwanej „obstrukcji” i upadku hrabiego Badeniego, wykazywały to już nawet pisma i dzienniki wspólczesne. Żydzi wpływami swymi sięgają tam, gdzie niejednego z nas myśl nawet nie sięga, skoro do celów swoich wyzyskać potrafili wiedeńskich antysemitów, a w pole wyprowadzić zdołali samego Luegera!...

Raz poczawszy wykazywać, o ile zaniechanie naszego ludu i naszych własnych interesów w kraju przyczyniło się do zżędzenia Galicji, nie mogę w tej sprawie pominąć najsilniejszego atutu, który wiskamy sami w ręce żydów, dając im tem samem przewagę i zwycięstwo nad nami.

Chcę mówić mianowicie o stanowisku, jakie koło polskie i ci wszyscy w ogóle, którzy rządzą w kraju zachowują dotąd wobec żydów. Ale najprzód słówko refleksji.

Jeżeli nie chcemy przejść do obozu Bismarcka lub Cripsteiga, których zasady — jak wiadomo — wprost prowadzą do socjalizmu i przewrotu, to przyjąć musimy za pewnik, że jedyną mądrą polityką rządu jest ta, która popiera interesy całego narodu (a nie wyłącznie tylko tej lub innej partii), za własnych swoich wrogów uważając nieprzyjaciół i przeciwników jego.

Ci bowiem, którzy wybrani zostali z woli całego narodu, o całym narodzie pamiętać powinni i z nim się liczyć i solidaryzować muszą, jeżeli nie chcą przedrzeć czy później stracić gruntu p d nogami.

Więcej powiem: jeśli czem są silne Stany Zjednoczone Pol. Am., Szwajcaria, Czechy itp., to tem przedewszystkiem, że w pierwszym rzędzie pamiętają o potrzebach ludu, który w każdym kraju stanowi olbrzymią większość, a nie zasklepiają się wyłącznie w potrzebach tej lub innej kliki, która, będąc mniejszością, najmniejszej nawet nie daje gwarancji na przyszłość.

Innymi słowy, siła i potęga rządu zależy od tego, o ile pojmuje oni uprawia politykę narodową: oto cała tajemnica wielkości państw i tronów!...

W miarę, jak rząd o tej najpierwszej i najważniejszej zasadzie zapomina, do kraju wiska się nawet widmo socjalizmu, radykalizmu i przewrotu, a żydzi stają się nie tylko tolerowani, ale wnet pożądanymi przez rząd jako pośrednicy i machery zawodowi. Dopóki bowiem rząd dba o lud i broni praw jego, dopóty socjalizm i anarchja posłuchu nigdzie znaleźć nie mogą, a żydów nikt nie potrzebuje, ewszem każdy widzi w nich pijawkę i pasożyta tylko.

Skoro jednak u stur stojąca partja zapomni o ludzie i o swoje tylko wyłącznie dbać pocnie interesa, wnet opuszczony i zaniedbany lud pocnie się przysłuchiwać radykałom i anar-

chistom, którzy okazują im pozorną przyjaźń i opiekę, a zaniepokojony tem rząd szukać będzie pomocy i poparcia... u żydów!

Zobowiązanie teraz rosnąć będzie powaga żydów — u rządu, a radykałów u ludu, bo terroryzm radykałów wywoła tem większą potrzebę interwencji Izraela, a znów ucisk żydów przyczyni się do tem silniejszej reakcji ludu. Wobec tego, cośmy wprerw już powiedzieli o żydach, łatwo zrozumieć, dlaczego jak cień za człowiekiem, tak za żydami w ślad idzie nędza i zdemoralizowanie ludu, które są najlepszym gruntem dla radykalnego i socjalistycznego posiewu w kraju. Anarchja ta podkopuje rząd, ten zaś, czując się w ten sposób zagrożonym w swym bycie, a nie mogąc się oprzeć na ludzie, którego dobro i interes zaniedbywał, z konieczności szuka teraz innego gruntu pod nogami i... opiera się na żydach! Taką jest geneza wpływu i przewagi żydów w kraju.

Prawdnie.

Z prowincji.

Brody 11. grudnia. (Mile stosunki. — Wiceprez. mickiewiczowski. — Wyręczenie „Kurjera.”) Przed rokiem przeszło zezwolił tu tejszy wydział rady powiatowej towarzyszy gimnastycznemu „Sokół” na bezpłatne używanie w swym gmachu maleńkiej izdebki, a to na pomieszczenie kancelarii „Sokoła”. Nie podobalo się to jednak jednemu funkcjonariuszowi wydziału rady powiatowej, który, nawiasem mówiąc, jako totumfacki marszałek, trzęsie całym wydziałem, no i jak było do przewidzenia, skończyło się na wypowiedzeniu lokalu „Sokołowi,” który zmuszony został groźbą owego potentata wyrzucenia na ulicę ruchomości, z dniem 1. grudnia przeprowadzić się do wynajętego na ten cel lokalu. Tak popierają nasze autonomistyczne instytucje towarzyszy narodowe. Zdaje mi się, że komentarz tu zbędny. Jak wszędzie tak i u nas, odznacza się towarzystwo „Sokół” gorącym uczuciem patriotycznym, a dowód tego złożyło w dniu 7. bm. w urzędowym wieczorku na cześć Adama Mickiewicza, bo i program był obfity, dzięki zabiegom wydziału, i wykonanie przeszło wszelkie oczekiwania. I tak: zagaił to uroczystość prof. T. bardzo pięknie i z prawdziwie patriotycznym poletem wygłoszonem słowem wstępem, poczem dalszy program wieczorku wypełniły bardzo udatne produkcje kółka śpiewackiego, orkiestry Towarzystwa muzycznego, deklamacje, oraz dwie piosenki, odśpiewane bardzo pięknie przez pannę M. Kulminacyjnym jednak punktem programu było solo skrzypcowe p. Druckera, oraz śpiew artysty — śpiewaka p. Stanisława Sas Tarnawskiego, który wykonał partję Skolbny z opery Moniuszki „Straszny dwór”, oraz piosenkę Moniuszki „Kruk”, a nadto na ogólne żądanie nadprogramowo „Kozka” i „Krakowiaka,” Moniuszki, czem wywołał prawy zachwyt. Stąd też wrazenie ogólne z wieczorku, za urządzenie którego należy się „Sokołowi,” pełne uznanie, byłoby niezwykle korzystnem, w przetruciu czego publiczność zebrała się w tak licznych komplecie, że obszerne sala Towarzystwa muzycznego (bezpłatnie na ten cel odstąpiona) nie zdołała jej pomieścić. Widać, że duch narodowy u nas nie maleje, lecz owszem wzrasta, a dalszym dowodem tego jest i ten fakt, że na żądanie członków postanowił wydział kasjera urzędowego wyrzucić ze swego lokalu Kurjera Lwowskiego, za zajęcie przez niego stanowisko antypolskie.

Z Buczacza 16. grudnia. (Wiceprez. mickiewiczowski.) Nasz pocziwy gród Kaniowski był długie czasy stolicą wschodnio-galicyskiej apacji i ospalosci, z chwilą jednak, jak powstał „Sokół” i w naszym miasteczku obudziło się pewne życie. Młoda, a bardzo ruchliwa ta instytucja pochwyliła w swe ręce kierunek życia towarzyskiego, urządziła od czasu do czasu przedstawienia amatorskie, a przed tygodniem świę-

ciła uroczystym wieczorem pamięć nieśmiertelnego twórcy „Pana Tadeusza.” Uroczystość tę zagaił przemową prof. Służewski. Wskazał, że Mickiewicz pokrzepił swój naród w chwili wielkiego upadku, stwarzając poezję, która upadających popchnęła do ofiar i czynów i stała się poniekąd źródłem nowego życia. W ten sposób działał Mickiewicz jako spadkobierca idei i usiłowań Tadeusza Kościuszki. Przemówienie to dobrze obmyślane, ujęte w piękną formę, ogólne znalazło uznanie. Część muzyczno-wokalną wieczoru wypadła wogóle dobrze. Zarówno śpiew p. Nabaka, który nie szczędząc trudów przybył na uroczystość ze Lwowa, jak i gra na skrzypcach p. Markowskiego, oraz gra na fortepianie p. Mikusińskiej ogólnie podobały się. Także i chóry pod kierownictwem p. Janickiego, inspektora okręgowego, darzone szczerymi oklaskami. Prawdziwą jednak great attraction wieczoru była deklamacja p. H. Gestmannównie, która z wielką siłą uczucia i z wybornym zrozumieniem rzeczy wygłosiła opow. Sobolewskiego z III. części „Dziadów.” Wiadomo, jak trudna ta deklamacja, ile wymaga siły i sametnego cieniowania szczegółów: wszystkie te trudności zwycięsko opanowała p. G. i wywołała niezwykle wrażenie. Na zakończenie dano żywy obraz przedstawiający „obronę dworu” Grotfiera. Obraz był pięknie ułożony i dobrze ilustrował myśl artysty.

Pierwsze kroki.

Lwów 17. grudnia.

Gabinet br. Gautscha widocznie stara się o to, aby sobie zarobić na niepopularności narodowości słowiańskiej. Dla Pragi znalazł w pierwszej zaraz chwili stan wyjątkowy, dla Lwowa „wyjątkowe” niesankcjonowane ustawy, która dla miasta naszego ma donieść ostateczne znaczenie. W dobre zrozumianym interesie mieszkańców uchwalila rada miasta Lwowa nowy statut miejski, który prócz zasadniczych zmian ordynacji wyborczej, zawiera postanowienia odnoszące się do sprawiedliwszego rozkładu dodatków do podatków. Tu kapitalizm uczul się zagrożony, bo jakże to dopuścić, aby żyd-kapitalista, obracający milionami, miał płacić wyższe dodatki od człowieka, który w pocie czoła, krawcowo a kawalek chleba pracuje! Wszak w kapitalistycznym pojęciu, na to żyje 1/10 części ludzi, aby pracowały na tę jedną dziesiątą część, dla której morze wydaje ostrzygi a winnice Szampanj dostarczają napoju szumiącego!

To też te wpływy oddziaływały na dzisiejszy rząd, który nie miał nic lepszego do zrobienia, jak objawiać spuściznę po hr. Badenim, z miejscą postarać się o niesankcjonowanie projektu ustawy, zmieniającego statut miejski.

Przypuszczamy, że sejm zechce się zająć tą sprawą i stanie w obronie praw kraju, bo tu nie o miasto Lwów, ale o powagę reprezentacji krajowej chodzi!

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Poniedziałek 20. grudnia.

Teatr hr. Skarbka: „Ładny zastępca”, krotcehwa Busnacha i Duvala i „Znawca kobiet”, komedia Zyg. Przybylskiego. Początek o godz. 7. wieczorem.

Treść 51. numeru „Echa literackiego” jest następująca: A. Lange — „Poeci o geniuszu” (c. d.); Zdzisław Art — „Zmierch” (wiersz); Iz. Kuncewicz — „Jaskowa K rasula” (c. d.); „Ulotne myśli”. W odcinku: ciąg dalszy powieści K. W. Nazarjowej p. t. „Wir”.

czek, które twierdziły, że Iza tak jest rozkochana, iż nikt i nie nie potrafił odsunąć jej od pięknego Romcia.

Nie wychodząc nigdzie z domu, oczekiwał na wiadomość od Proniewicza, aby nareszcie rozpoczął swoją ulubioną rolę pośrednika i plenipotentą, która z czasem miała mu zapewnić grube korzyści w połączeniu ze znaczeniem człowieka wpływowego, wielkiego działacza i obywatela kraju.

Już ja tym wszystkim co o mnie mówią, że jestem do niczego, pokazać co potrafię. Roman pod względem interesów pieniężnych jest, za pozwoleniem, idiotą. Wezmę się przedewszystkiem do obrachunku z owym pysznym żydem. Będzie on tak skakał, jak mu zagram. Wszak to nie nowina, że potrafię wszystko zrobić. Powiadają, że orznięł Annowską przy rachunku z sukcesji po jej siostrze, a ciotce mojej żony... Głupcy prawią o jakiejś moralności, czyż kto widział moralność w interesach?... Kpię sobie z moralności. Jak urządził Milchritterka, będę później urządził Romcia, bo ten grubo poleci... Mają zarobić lichwiarze, niech za pozwoleniem zarobi hrabia Birner Kalin de Viliers, bo kiedy zrobił majątek, zaraz się postaram o przyznanie należnego mi tytułu... Kto wówczas ośmieli się powiedzieć, że hrabia de Viliers jest za pozwoleniem niedołęgą?... Wydam zresztą moją gramatykę...

Rozkoszne me dumania o przyszłości przewala Milcia i Helcia, wbiegając razem do pokoju i razem trzepocąc:

Kalendarz. Poniedziałek (20): Teofila m. — Wschód słońca o godzinie 7. minut 45, zachód o godzinie 4. minut 1.

Mianowania. Sąd krajowy wyższy w Krakowie zamianował auskultanta sądowego w okręgu lwowskiego sądu krajowego wyższego Stanisława Michała Dańca, praktykantów konceptowych przy władzach skarbowych: Józefa Bleska, dr. Adama Szczęsnego Midowicza, Adama Szczerbę, Jana Tadeusza Schulza, Stanisława Cichowskiego, praktykantów sądowych: Jana Kantego Dańcaka, dr. Wiktora Launera, Stefana Jana Ciastonia, Zygmunta Seweryna, dr. Zygmunta Kostkiewicza, Aleksandra Ostrowskiego, Stanisława Wilsona i Alfreda Jendla, oraz kandydata adwokatury Konrada Adama Czernieckiego auskultantami sądowymi.

W sprawie ruskiego „Sokoła” otrzymujemy następujące pismo: Szanowna redakcja umieściła w Nr. 333 Dziennika Polskiego artykuł pod tytułem „Skandale w ruskim „Sokole”, w którym powiedziano, że w towarzystwie tem nastąpił skandaliczny rozłam, co spowodowało interwencję władz policyjnych, że rozłam ten mało polityczne, że ja, jako prezes, wykluczyłem dwóch członków, którzy byli delegatami na naradzie w sprawie jubileuszów, które przypadają na rok 1898, że wdarem się przemocą do lokalu, kazalem podrywać kłódki, porzobić zamki i że w końcu wkroczyła policja do lokalu, a spisawszy protokół, co trwać miało cztery godziny, odstąpiła sprawę prokuraturji państwa. Jako zadowolony, upraszam uprzejmie o umieszczenie następującego oświadczenia:

Nieprawdą jest, jakoby nieporozumienie między nieliczną grupą członków stowarzyszenia z jednej, a wydziałem i innymi członkami z drugiej strony, miało to polityczne. Chodziło tylko o to, że wydział i poważna część członków „Sokoła” nie zgodziła się na to, że delegaci „Sokoła” na naradę zwołaną w sprawie omówienia kwestji, czy i jak należy obchodzić jubileusz przypadające w roku 1898, nazwali delegatów innych towarzystw na tej przedwstępnej naradzie renegatami, nie będąc do tego przez wydział upoważnieni. Z tem oświadczeniem delegatów solidaryzowało się tylko kilku członków stowarzyszenia, na cele których stanął emerytowany komisarz starostwa p. Ławrowski, stukliku-dziesięciu zaś członków z większości wydziału na takie motywowanie się nie zgodziło.

Nieprawdą jest, jakoby ja wykluczył delegatów z towarzystwa i nie mogłem ich wykluczyć, bo do tego nie mam prawa — wreszcie i wydział, który ma prawo wykluczania członków, nie wykluczył ich. Jeden z tych delegatów, a mianowicie p. Ławrowski, został wykreślony ze spisu członków z powodu niepłacenia wkładek i to wraz z innymi członkami, którzy wkładek nie płacili. Drugi z delegatów płacił bardzo prawidłowo swe wkładki, pozostaje więc członkiem towarzystwa do dziś dnia.

Nieprawdą jest, jakoby stronnictwa walczyły zawzięcie o lokal. Do lokalu stowarzyszenia mam prawo tak ja, jak również wszyscy inni członkowie stowarzyszenia i żadne z „stronnictw” nie miało nigdy lokalu w wyłącznem swem posiadaniu. Rzecz miała się tak: Ponieważ p. Ławrowski wyprawił na jednym z posiedzeń wydziału awanturę, więc dla uniknięcia powtórzenia się podobnej sceny, uważałem za wskazane przeniesienie posiedzenia wydziału do innego lokalu na czas długi, jak długo p. Ławrowski pozostanie członkiem towarzystwa, a względnie póki się nie uspokoi.

Ponieważ wydział, jak wyżej powiedziano, wykreślając członków niepłacących wkładek, wykreślił także p. Ławrowskiego, uchwalił, że posiedzenia mają odbywać się w lokalu towarzystwa, a zarazem uchwalił wydział, że gdyby w tym czasie, kiedy ma się odbywać posiedzenie był lokal zamknięty, ażeby otworzyć go przy pomocy słuszarza. Następnie po tej uchwale posiedzenie naznaczone było na dzień 27. listopada r. b. i należały ogłoszone. Wiedział o tem także p. Ławrowski, a pomimo tego, że nie był już członkiem towarzystwa, zamknął lokal.

Niech ojciec wyjdzie do salonu, przyjechał Milchritter, już rozmawia z mamą...

— Szelma żyd, mądry — mruczał pan Emiljan. — Upredzą moja wizytę. Powiedzie, że zaraz przyjdę. Już ja z nim, za pozwoleniem, pogadam.

Tymczasem Milchritter niecierpliwił się, bo pani Eufemji, lekceważąc wszystkie kobiety, kiedy chodziło o interes, nie chciał zaczepiać. Nareszcie pan Emiljan przebrał się, bo mimowoli „szelma żyd”, jako milioner, imponował mu wielce, wkroczył z poważną miną do salonu.

— Ja się chcę z panem w cztery oczy rozmówić — rzekł bez ceremonji gość, widząc, że pani Eufemja ani myślała wyjść z pokoju.

— Włec ja panom przeszkadzam?

Finansista niemym ukłonem potwierdził zapytanie.

Kiedy zostali sami, de Viliers, chcąc koniecznie udawać dyplomata, zagadnął naiwnie: — Czemu mam, za pozwoleniem, przypisać zaszczyt odwiedzin pana prezesa?

Panie de Viliers, nie traćmy czasu na czczą gadaninę. Pan może rozporządzaś wolnym czasem, ale ja nie, więc krótko i wędowało zapytam: czy pan i pański kuzyn Proniewicz chce co zarobić bez żadnego krzyku, hałasu i rozmaitych awantur?

Emiljan wszystkiego się spodziewał, ale nie podobnej propozycji.

Jakto, chcą ich zbýć jakimś datkiem czy też odstąpiem, gdy oni zakroili na milion?

O godzinie 8. wieczorem zebrał się wydział przed lokalem i ja ponownie zapytałem, czy słusarz ma lokal otworzyć. Jednogłośnie uchwalono lokal otworzyć i słusarz w obecności członków wydziału lokal otworzył. Otworzono także szafę, w której znajdowały się księgi towarzystwa i spisano protokół. Stolików i sali gimnastycznej nie otwierano, a natomiast poleciłem sześciu członkom wydziału, ażeby następnego dnia salę otworzyli i spisali dokładny inwentarz przyrządów gimnastycznych i innych ruchomości towarzystwa, któremi zarządzał przedtem p. Ławrowski.

Nieprawdą jest, jakoby kiedykolwiekbyd policja wkraczała do lokalu towarzystwa i tam spisywała protokoły, co miało trwać aż cztery godziny. Prawdą jest atoli to, że p. Ławrowski żądał, ażeby policja zasystowała towarzystwu w jego czynnościach, czemu jednakowoż odmówiono.

W końcu dodam jeszcze i to, że dnia 5. grudnia r. b. odbyło się walne zgromadzenie członków, które wszystkimi głosami przeciw dwóm przyjęło do wiadomości zarządzenia wydziału i moje i mnie wybrano ponownie jednogłośnie prezesem towarzystwa

Wasył Nahirny.

Zakład OO. Salezjanów w Szwajcarii. Otrzymujemy następujące pismo: OO. Salezjanie objeli kierownictwo starożytnego zakładu w Askonie (Szwajcaria, Lago Maggiore), założonego jeszcze w roku 1580 przez Bartolomeja Papio, zamieniając go równocześnie na kolegium międzynarodowe. Zabudowanie obszerne, okolonie dużym ogrodem, położone w miejscu zaciszem, a nader malowniczym, nadaje się znakomicie do rozwoju sił umysłowych i fizycznych. Zakład oprócz gimnazjum obejmuje szkołę przemysłową i obszerne kursa dla tych, którzy pragną wyuczyć się praktycznie języka włoskiego, francuskiego, niemieckiego lub polskiego. W kolegium kształci się obecnie prócz licznych Włochów i Niemców kilku Polaków, z których jedni pragną się poświęcić stanowi duchownemu, drudzy znów wykształcić się na biegłych przemysłowców. Jeżeliby ktoś pragnął zasięgnąć bliższych wiadomości o zakładzie, niech się zwróci do dyrektora tego zakładu pod adresem: „Rev. Sig. Prof. D. Giovanni Mellano, Ascona, Lago Maggiore, Suisse”, a chętnie mu takowych udzieli.

P. Władysław Barącz, który cały swój majątek stracił na teatrze lwowskim, przechodził w ostatnich czasach ciężką chorobę. Po ostatnim wieczorku we Lwowie zachorował i zaledwie mógł wyjechać do Czerniowce, gdzie dotychczas stale mieszkał. Lekarze czerniowieccy orzekli, że musi się dalek operować. Zgodził się na to. Po operacji wyjechał się u p. Baracza choroba nerwowa i stan jego zdrowia był niebezpieczny. Na szczęście obecnie już minęło niebezpieczeństwo, a ceniory artysta przeniósł się jako rekonwalescent do naszego miasta, gdzie zamieszkał na stałe i po Nowym Roku otwiera szkołę śpiewu i deklamacji. Przyjaciele i wielbicieli jego talentu przymyją niezawodnie z przyjemnością do wiadomości że zapowiedź i spowiedź się należy, że szkoła śpiewu p. Baracza cieszyć się będzie wielkim powodzeniem. Adres p. Baracza ulica Akademicka pod l. 22. (Szkoła śpiewu pani Camilowej).

Do wiadomości tych wszystkich żydów, którzy wraz z Nową Pressą, za ewangeliją starożytnego społeczeństwa w Galicji, zachwycając się liberalizmem niemieckim i wraz nim głośno i po cichu działają na szkodę polskości, podajemy ciekawy wypadek za praską Politik. W Cieplach, czysto niemieckim i nawkrós liberalnem mieście w Czechach, pewien członek tamtejszego Turnvereinu, znany wśród swoich Mißbürgerów jako zdecydowany liberal, podchmielwszy sobie napadł wieczorem jednego z artystów miejscowego teatru, gdy szedł w towarzystwie kobiet i z okrzykiem: „Die Juden müssen erschlagen werden!” zadał mu tak silny cios bokserem w czoło, że kość zalałama się, a ogłuszony aktor upadł na ziemię. Napastnika aresztowano natychmiast i ostawiono go na polje. Po drodze przyłączyła się kupa Niemców, w których „dzielnicy” czyn wywołał entuzjazm i wykrzykiwała pogroźki przeciw żydom. Nazajutrz bohater

Odpalił więc zacierwieniony, zaindywyzony, wytrzeszczając i tak mocno wypulpiaste oczy:

— Za pozwoleniem, co to ma znaczyć, bo ja nie dam się, za pozwoleniem obrać...

— Posłuchaj mnie pan — rzekł z flegmą bankier. — Nikt was obrażał nie myśli, bo rozsądna propozycja nie jest obrazą. Przedewszystkiem, jeżeli mi pan powiesz, gdzie się teraz czula para znajdują, za wiadomością to gotów jestem wydać panu zobowiązanie... na dwa tysiące rubli, płatne w chwili sprawdzenia miejsca pobytu...

— Ale, za pozwoleniem...

— Jeszcze nie skończyłem, więc racz pan nie przerywać. Iza jest chorą i umysłowo nierozwiniętą, mógłbym przeto wnieść skargę do prokuratora.

— Za pozwoleniem, wszak chciales ją pan wydać za mał za swego syna — wtrącił Emiljanek.

Milchritter sam już postawiwszy sobie ów poważny argument, tak dalej spokojnie ciągnął — Nie w tem rzecz, panie de Viliers. bo powiedziałem, że awantur, procesów i skandalów nie chcę, chyba w ostateczności... Chodzi wam o pieniądze, więc będziecie je mieli. Ale wszystkiego zagrabić nie pozwolę, to moja praca. to moje pieniądze. No, czy zgadzasz się pan na początek wskazać mi miejsce pobytu tych turkawczek w zamian za mój czek na dwa tysiące rubli? Później o reszcie pogadamy...

(Ciąg dalszy nastąpi).

NA OŚLEP.

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

w trzech częściach

Antoniego Werytusa.

(Ciąg dalszy).

Jakoż bezzwłocznie wsiadł do karety wciąż stojącej przed domem i wprzód pojechał do Worszylłówny, chcąc się dowiedzieć, czy tam nie nadeszła jaka wiadomość.

Zastal starą pannę w stanie, któryby w każdym obudził litość i współczucie, tylko nie w panu Bernardzie, obwiniającym Worszylłównę o pośrednie przyczynienie się do ucieczki z Izy.

Biedna entuzjastka, tak niedawno jeszcze energiczna i ruchliwa, przybita okropnym, nieoczekiwanym ciosem, czula się zupełnie zlamaną. Już już nie starczyło, siedziała więc w fotelu zgarbiona, nieruchoma, zgorączkowana, rozmyślając nie tylko nad tem co się stało, ale co dalej będzie.

Nawet zsorłski, opryskliwy ton jakim do niej przemawiał Milchritter, nie wywarł na starą pannę żadnego wrażenia.

— Ja myślę, że temu Proniewiczowi damy kilka tysięcy rubli odczapnego, a Iza i tak podłubi Narcyza — odezwał się Milchritter.

— Jakto, panhyś potem co zaszło chciał jeszcze zamiary doprowadzić do skutku?

— Jeżeli nie wzięli jeszcze ślubu, dlaczego by nie?

— Ależ opinia... a zresztą Iza się nie zgodzi...

— To też pani rzeczka będzie ją do tego skłonić. Chyba tak dalece nie jesteś pani naiwną, abyś myślała, że ten łotr wykradł twoją wnuczkę z miłości ku jej osobie.

Worszylłówna nie ludziła się co do zamiarów Proniewicza i przerażała ją przyszłość Izy jako żony Romana. Ale znów związek z Narcyzem po nastąpiłym skandalu, wstrętem przejmował szlachetną istotę. Nie czuła się przecie na siłach teraz protestować i nie panu Bernardowi nie odpowiadać.

— Ale ja nie mam czasu na sprzecanie się z pania. Zrobi się później tak, jak będzie potrzeba. Muszę się teraz zobaczyć z de Viliersem. Gdyby zaszło coś nowego, proszę mi zaraz dać znać.

Temi słowy zakończył finansista swoją wizytę i nawet się nie skłoniwszy, pospiesznie wyszedł. Emiljanek wcześniej się wyniósłszy od Milchritterów, zadowolony, że Romcio plan wspólnie ułożony już wykonał, czekał teraz z niecierpliwością na rezultat dokonanego wykradzenia.

Niepokoili się wprawdzie myślą czy Milchritter nie przedsięwzięnie jakich kroków, mogących wszystkie żywione nadzieje obalić, ale uspokajał się zapewnieniem nieodrodných córe-

